

veliko mojstersko delo, morebiti najbolj vzvišeno in krasno, morebiti najbolj dovršeno vsega slikarstva, očarja domišljijo gledalčeve, da se, ko to sliko opazuje, tako rekoč preseli v sveto bivališče večnega kraljestva in božjega miru. "Kdo bi se torej zavzel, da so vrednost te slike v Parizu cenili na poldrugi milijon frankov! Jos. Somrek.

Glasba.

Gloria in excelsis Deo. Trije božični napevi za samospeve, mešan zbor in spremljavo orgelj ter offertorij za Sv. Dan, praznik sv. Štefana, Novo leto in za sv. tri Kralje, za mešan zbor zložil Ign. Hladnik. Op. 29. V Ljubljani. Založil skladatelj. Tisek J. Blažnikovih naslednikov. — Gospod Hladnik je talent, ki hoče hoditi lastna pota. Originalne oblike, prijetni napevi so mu lastni, a včasih je bolj predrzen, nego sme biti cerkveni skladatelj. Ker hoče prav mnogovrstnih motivov spraviti v pesmi, trpi njih jednota, včasih nas iznenadijo prav nepravilne oblike. Rabiti nonakord sme skladatelj le redko kdaj. Če pa nastopi takó, kakor précej v prvi vrsti prve pesmi, izgubi pesem ves umetniški značaj. Najbolj nam je ugajal offertorium za praznik sv. Štefana. Manj motivov, pa te dosledneje izvesti v čistejši modulaciji — tega sveta naj ne prezre skladatelj, in mogoče mu bo, podati nam izvrstnih skladb. E. L.

Doma in po svetu.

II.

Novo leto je pokazalo *Slovencem* takoj v početku neprijazno lice. Dne 5. prosinca je sporočil brzovjav, da je državni zbor s 109 glasovi proti 98 odklonil proračunjene stroške 12.850 gld. za slovenski oddelek celjske gimnazije. Mnogo je zakrivila malomarnost slovanskih poslancev. Odsotnih je bilo Čehov skoro tretjina, Poljakov skoro polovica, še celó izmed slovanskih poslancev ni bil jeden navzoč. Tako so morali zmagati združeni nasprotniki. Sicer to glasovanje ne bo pokopalo slovanskih vsoprednic v Celju, pa pomenljivo je v drugem oziru. Narodna zagrizenost raste v mnogih nemških krogih. Nikakor nam ne privoščijo tiste trohe pravic, katera nam gré. Brezobzirno neté narodni boj. In vendar bi imeli lepšo nalogo, kakoršno zahteva čas. *Socijalno vprašanje* stopa vedno silneje na dan tudi v Avstriji. Omenimo jeden slučaj. Statistika je pred kratkim dokazala, da tudi pri nas raste od leta do leta število mladih zločincev. Tako je bilo zločincev, ki še niso bili stari 14 let, l. 1874. še 333, leta 1889. že 614, l. 1891. pa že 650, l. 1893. celó 842. „Žalostno znamenje časa“, je zaklical zato po pravici višji sodni uradnik, ki je opazil v kaz-

nilnici med tatovi iz večine mlade obraze. — Na *Ogerskem* je vlada končala volitve z isto brezobzirnostjo, s katero jih je uprozorila. Pri ožji volitvi dne 5. prosinca v Čači ni bil izvoljen opat dr. Černoh, dasi so imeli slovaški volilci večino. Kapelan Svitek je moral bežati, nekega slovaškega učitelja pa so židje divje suvali in pretepali na ulici vpričo orožnikov, ki se niso ganili. Ni čuda, da tako postopanje rodi pri naših sosedih le žalostne sadove. Nekaj dnij pred omenjeno volitvijo so anarhisti ustanovili v Budapešti zvezo in jeli izdajati list, ki je velik le v sovraštvu do države, vlade in človeške družbe. Urejuje ga dr. Evgen Schmitt, bivši uradnik v pravosodnem ministerstvu. Berolinska akademija znanostij mu je svoj čas za neko razpravo priznala nagrado. — Izven naših mejá pa rožljajo z orožjem. Na *Francoskem* so sklenili, da si nakupijo novih brzostrelnih topov. Nemci jim bodo seveda sledili. Potrebovali bodo za to okoli 100 do 120 milijonov goldinarjev. Tudi nam se že obeta, da moramo v isti namen pripraviti 80 do 100 milijonov. Tudi to leto torej še ne bo konca oboroževanju, ki naklada tako silna bremena narodom. Leta 1895. je izdala za svojo armado ruska država okoli 576 milijonov goldinarjev, angleška okoli 396, francoska 438, avstrijska 162, nemška 441, laška 188 za navadne potrebščine. Vse to je zakrivil oni mož, katerega tako radi slavé kot največjega državnika devetnajstega stoletja. Novejša zgodovina namreč bolj in bolj dokazuje, da je ono nezaupnost, ki poraja oboroženi mir, zasejal med narode glasoviti *Bismarck*. L. 1866. je napala Pruska brez pravnega vzroka nepripravljeno Avstrijo in jo premagala, ker je bila boljše oborožena. Jednako je Bismarck štiri leta pozneje izzval boj, ki je strl nepripravljene, slabo orožene Francoze. Po sklenjenem míru pa se je začela oboroževati Francija, da se maščuje. Slediti je morala tudi Avstrija in vse druge države. Posledica pruskih zmag in slave je torej ta, da odslej v mednarodnem pravu velja le moč in uspeh namestu prava in pravice in da so prazne vse lepe besede o medsebojnem prijateljstvu. Vzгляд sta nam *Anglija* in *Rusija*, ki bijeta nekrvav, pa odločen in neizprosni boj za prvenstvo v Aziji. Rusi so v prošlem letu na jedni strani odprli svoji trgovini Perzijo, na drugi strani pa priklenili z novo sibirsko železnico širne pokrajine ob Tihem morju ogromni svoji posesti. Prodrli so tudi v Korejo, sklenili s Kitajci skrivno pogodbo, ki jim priznava nekako zaščitništvo, ter z naseljenci in vojaki zavarovali postojanke. V prvih desetih mesecih leta 1896. se je izselilo z Ruskega okoli 192.000 ljudij v Sibirijo, kjer so se naselili ob železnici. Za odgovor zidajo Angleži iz sredine kitajske države proti ruski meji tudi železnico, da bi preprečili vsaj nekoliko ruski upliv. Ali se jim bo posrečilo? — Prošlo leto niso imeli sreče.